

Toekomstvisie

Van vrijblijvend samenwerken naar bindende afspraken in de eerstelijns

Alke Nijboer - Senior Adviseur | AEF

Ontwikkelingen in de zorg

Voorals voor kwetsbare ouderen groeit de complexiteit van zorg thuis. In sommige steden zijn tientallen wijkverplegingsaanbieders actief in één stadsdeel. Dit leidt tot inefficiëntie en onduidelijkheid. Huisartsen weten niet wie aanspreekbaar is op kwaliteit of samenwerkingsafspraken. Versnippering belemmert proactieve, integrale en doelmatige ouderenzorg in de wijk.

De droomvisie

Mijn droom is een eerstelijns waarin kwetsbare ouderen proactief in beeld zijn bij een vaste kern van samenwerkende aanbieders per wijk. Samenwerking is niet vrijblijvend, maar gebaseerd op duidelijke normen, wederzijdse aanspreekbaarheid en vastgelegde verantwoordelijkheden. Deze kern committeert zich aan gezamenlijke verantwoordelijkheid: iedere cliënt wordt in zorg genomen en passende ondersteuning wordt altijd georganiseerd door deze vaste kern. Huisartsen, wijkverpleging en specialist ouderengeneeskunde werken met vaste contactpersonen, één duidelijke ingang en structureel multidisciplinair overleg. Er zijn bindende afspraken over integrale zorg, deelname aan netwerken, casuïstiekbespreking en deskundigheidsbevordering. Verwijzing van nieuwe cliënten naar deze vaste kern van aanbieders is het uitgangspunt. Nieuwe partijen kunnen aansluiten wanneer zij zich aantoonbaar committeren aan deze afspraken.

Positieve bijdrage zorg

Kwetsbare ouderen ontvangen tijdig integrale en afgestemde zorg. Kwaliteit stijgt doordat professionals elkaar aanspreken op gezamenlijke normen en structureel samenwerken. Doelmatigheid verbetert via cliëntverdeling in de wijk, betere voorbereiding op complexe situaties en minder vermijdbare SEH-opnames. Huisartsen kunnen snel schakelen met wijkverpleging, waardoor continuïteit en regie in de wijk toenemen.

Grootste obstakels

Artikel 13 begrenst sturing op het aantal aanbieders, al biedt een ACM-check ruimte voor samenwerking. Dit initiatief leidt tot herordering van de eerstelijns, wat onrust kan geven. Intensieve samenwerking vereist extra inzet van POH-ouderen, welzijns capaciteit, budgetafspraken en ruimte voor onderaannemerschap.

Oplossingsrichtingen

Ontwikkel een regionale intentieverklaring waarin samenwerking en kwaliteitsnormen expliciet zijn vastgelegd. Maak op wijkniveau een verbeterplan om toe te werken naar de afspraken in deze verklaring. Creëer aantrekkelijke contractafspraken voor de vaste kern. Monitor effecten op inzet wijkverpleging, mate van versnippering, aandeel ongecontracteerde zorg, snelheid waarmee huisartsen wijkverpleging kunnen inschakelen en het aantal vermijdbare SEH-opnames. Evalueer jaarlijks en stel bij op basis van data en ervaringen van professionals en ouderen.